

Cito Volgsysteem primair en speciaal onderwijs

Rekenen-Wiskunde 3.0 groep 4

Afnamekaart toets M4 Voorbereiding en voorbeeldopgaven

Lees ook goed de algemene aanwijzingen in paragraaf 2.2 en 2.3 van de handleiding.

Voorbereiding

- Verwijder eventuele getallenlijnen en andere rekenhulpmiddelen uit het zicht van de leerlingen.
- Zorg dat elke leerling een opgavenboekje M4, een potlood en een gum heeft.
- Indien u gebruik wilt maken van afdekbladen, geeft u de leerlingen een afdekblad.

Voorbeeldopgaven

De voorbeeldopgaven neemt u in elk geval voorafgaand aan taak 1 af. Indien nodig kunt u de voorbeeldopgaven nogmaals voor de afname van taak 2 met de leerlingen doornemen.

Hebben de leerlingen een beperkte aandachtsspanne? Dan kunt u de toets verdelen over drie afnamemomenten:

- Moment 1: Taak 1 tot en met het aangegeven knipmoment.
- Moment 2: Vanaf het knipmoment in taak 1 tot en met het knipmoment in taak 2.
- Moment 3: Vanaf het knipmoment in taak 2 tot en met het einde van de toets.

Instructie bij de voorbeeldopgaven bij toets M4

Voordat u de opgavenboekjes uitdeelt, vertelt u wat er gaat gebeuren.

Julie krijgen een boekje. In dat boekje gaan we werken. We schrijven met potlood.

Ik deel de boekjes uit, maar je mag het boekje nog niet opendoen. Laat het nog maar even liggen.

Ik ga zo dadelijk vertellen wat we gaan doen.

Vervolgens deelt u de boekjes (en de afdekbladen) uit.

Als u klaar bent met uitdelen, vertelt u waar de leerlingen hun naam moeten schrijven.

Dan vervolgt u met:

Draai de bladzijde om. Je ziet nu twee opgaven. Die opgaven gaan we samen maken. Kijk naar het eerste voorbeeld (wijs aan in een boekje dat u omhoog houdt), daar staat een A voor.

Luister goed wat je moet doen. Ik lees eerst de opgave twee keer voor en daarna mag je pas je antwoord opschrijven. Jouw antwoord moet je straks in het hokje opschrijven dat rechts staat.

Wijs dat hokje waar je je antwoord in moet schrijven maar eens aan.

Controleer of iedereen het juiste hokje aanwijst.

Nu ga ik de opdracht twee keer voorlezen en daarna mag je je antwoord opschrijven.

Terugtellen met sprongen van 5.

Welk getal moet in het lege hokje staan?

Herhaal de opdracht en vervolg dan met: Schrijf je antwoord in het hokje.

Controleer of de leerlingen hun antwoord in het hokje hebben opgeschreven.
Bespreek het antwoord met de leerlingen en teken een hokje op het bord waar u vervolgens het antwoord in opschrijft. Bij de bespreking vraagt u bijvoorbeeld aan een leerling wat hij in het hokje heeft opgeschreven en hoe hij wist dat het 75 moest zijn. U sluit af met:
Je had 75 moeten opschrijven in het hokje, want als je vanaf de 80 een sprong van 5 terug maakt, kom je bij 75.
Had je dat niet goed, gum dan het foute antwoord uit en schrijf 75 in het hokje.

Indien de hierboven beschreven wijze om fouten te corrigeren afwijkt van wat in uw groep gebruikelijk is, kunt u uiteraard uw eigen correctieprocedure aanhouden.

Kijk nu naar de tweede opgave. Daar staat een B voor. Bij deze opgave zie je onderaan vier hokjes staan. In één van die hokjes moet je straks een kruisje zetten.
Kijk zo moet je dat kruisje maken. Teken één hokje op het bord en zet daar een kruisje in.
Eerst lees ik de opdracht weer twee keer voor en daarna mag je pas een kruisje zetten in één hokje.
Om half vier gaat de school uit. Op welke klok is het half vier? Zet een kruisje. Herhaal de opdracht en vervolg dan met: *Zet een kruisje in het hokje bij het goede antwoord.*

Controleer of iedereen één kruisje heeft gezet en bespreek vervolgens de opgave met de leerlingen. Na de bespreking besluit u met: *Je had dus een kruisje moeten zetten in het derde hokje, want op die klok is het half vier. Heb je dat niet, gum dan het foute antwoord uit en zet een kruisje in het derde hokje.*
Controleer of bij iedereen nu een kruisje in het derde hokje staat.

Zo, dit waren de voorbeelden. Bij de volgende opgaven help ik niet meer. Luister goed. Ik lees de opgaven twee keer voor. Soms moet je een antwoord in een hokje schrijven, soms moet je een kruisje in een hokje zetten, net zoals in de voorbeelden die we samen gemaakt hebben. Sla nu de bladzijde maar om. Daar begint de toets.

U leest vervolgens de opgaven voor van de afnamekaart. U spreekt iedere opgave rustig uit. Vervolgens herhaalt u de opgave, waarna de leerlingen hun antwoord in één of meer hokjes opschrijven of een kruisje in een hokje zetten. Indien nodig zegt u, nadat u de opgave de tweede keer hebt opgelezen: *Schrijf je antwoord in het hokje of zet een kruisje in een hokje.*

Afnamekaart toets M4 taak 1

Algemeen

- Lees de opgaven op neutrale toon voor.
- Iedere opgave herhaalt u één keer.
- Geef de leerlingen voldoende tijd om hun antwoord uit te rekenen en op te schrijven.
- Tijdens de afname mogen de leerlingen geen hulpmiddelen gebruiken en mag u geen hulp bieden.
- Wanneer in de opgave een minteken (-) of plusteken (+) staat, gebruikt u de uitspraak die uw leerlingen gewend zijn. Bij een minteken kiest u tussen 'min' of 'eraf'. Bij een plusteken gebruikt u 'plus' of 'erbij'.
- Bij leerlingen met een beperkte aandachtsspanne neemt u de totale toets in drie gedeelten af. Start met het afnemen van taak 1 tot en met het aangegeven knipmoment. Het tweede deel loopt vanaf het knipmoment in taak 1 tot en met het knipmoment in taak 2. Op een derde moment neemt u taak 2 vanaf het knipmoment af.

Instructie voorafgaand aan M4 taak 1

Bespreek voorafgaand aan taak 1 de voorbeeldopgaven. Gebruik hiervoor de afnamekaart die hoort bij de voorbeeldopgaven bij toets M4.

Voorleesteksten M4 taak 1

Bij de volgende vragen moet je steeds een kruisje zetten bij het goede antwoord.

- 1 Jasper heeft 60 euro. Zet een kruisje bij de radio die hij kan kopen.
- 2 Maarten haalt zijn jas op.
Hij heeft nummer 35.
Zet een kruisje onder het rek waar de jas van Maarten hangt.
- 3 4 kinderen lezen een boek.
Wie heeft de minste bladzijden gelezen?
- 4 Karel wil 100 punten gooien. Hij heeft al twee ringen om de 15, één ring om de 20 en één ring om de 30 gegooit. Hij heeft nog 1 ring.
Om welke stok moet Karel nu gooien?

Bij de volgende vragen schrijf je je antwoord steeds in het hokje.

- 5 Mieke moet 7 meter onder water zwemmen.
Ze zwemt 6 meter verder.
Hoeveel meter zwemt ze onder water?
- 6 Dit stickervel is van Ed. Hij heeft al wat stickers gebruikt.
Hoeveel stickers zaten op het volle vel?
- 7 Fleur vult vazen met bloemen. Ze heeft 40 bloemen. In iedere vaas zet ze 5 bloemen.
Hoeveel vazen kan ze vullen?
- 8 Ilse speelt een spel. Ze staat op 26. Als ze op 31 komt, wint ze het spel.
Wat moet Ilse gooien om te winnen?

- 9 De bloemist heeft 8 bossen met 10 tulpen en losse tulpen.
Hoeveel tulpen zijn dit samen?
- 10 $13 + 9 =$
- 11 De grote plank is 2 meter lang. Bob zaagt plankjes van 50 cm.
Hoeveel plankjes kan Bob zagen van de grote plank?
- 12 $59 - 29 =$
- 13 In groep 4 zitten 18 kinderen. Juf maakt met gym 3 groepen.
Bij elke hoepel komen evenveel kinderen.
Hoeveel kinderen komen bij elke hoepel?
- 14 Annemieke heeft 40 poffertjes gebakken. Marije wil er 9 en Johan wil er 11.
Hoeveel poffertjes blijven dan over?
- 15 Theo heeft bij de kassa geld teruggekregen.
Hoeveel cent heeft hij teruggekregen?
- 16 $12 + \dots = 29$
Spreek uit: "12 erbij puntje puntje puntje is 29" of "12 plus puntje puntje puntje is 29."
- 17 De trein is om kwart over negen uit Alitar vertrokken. Hij komt in Kerkdijk aan om kwart over 11.
Hoeveel uur duurt de reis?
- 18 Fatima maakt kettingen. Voor één ketting gebruikt ze 5 steentjes.
Hoeveel steentjes heeft ze nodig voor 4 kettingen?

Knip

Neemt u de toets in drie gedeeltes af? Dan is dit het einde van deel 1. U start de afname van deel 2 bij opgave 19 en gaat door tot en met opgave 9 uit taak 2.

- 19 $62 = 92 - \dots$
Spreek uit: "62 is 92 eraf puntje puntje puntje" of "62 is 92 min puntje puntje puntje."
- 20 Jasper gaat met de trap de uitkijktoren op. De trap van de toren heeft 48 treden.
Hij heeft al 33 treden gelopen.
Hoeveel treden moet hij nog?
- 21 Op het schoolfeest krijgen 88 kinderen een ijsje. 45 kinderen kiezen een waterijsje.
Hoeveel kinderen kiezen een softijsje?
- 22 $32 + 34 + 31 =$
- 23 Tijdens de werkles zitten de leerlingen van juf Anja in 4 groepjes van 8 kinderen.
Hoeveel kinderen heeft juf Anja in de klas?
- 24 Alex en Rick kopen samen een hamer van 6 euro en een zaag van 12 euro.
Ze betalen met 2 briefjes van 10 euro.
Hoeveel euro krijgen Alex en Rick terug?

- 25 5 koeken kosten 3 euro. Ans koopt 15 koeken.
Hoeveel euro kost dat?
- 26 Karel koopt met zijn vader een speelgoedtrein van 65 euro.
Ze kopen ook een doos met huisjes en boompjes. Die kost 20 euro.
Hoeveel euro moeten ze betalen?
- 27 In groep 4 zitten 12 meisjes en 12 jongens.
Hoeveel kinderen zijn dat samen?
- 28 $34 - \dots = 10$
Spreek uit: "34 eraf puntje puntje puntje is 10" of "34 min puntje puntje puntje is 10."

Afnamekaart toets M4 taak 2

Taak 2 neemt u bij voorkeur op een andere dag af dan taak 1. De afname verloopt op dezelfde manier als bij taak 1.

Algemeen

- Bespreek met de leerlingen voordat ze beginnen aan taak 2 de instructie hieronder. Indien nodig kunt u de voorbeeldopgaven van taak 1 herhalen.
- Lees de opgaven op neutrale toon voor.
- Iedere opgave herhaalt u één keer.
- Geef de leerlingen voldoende tijd om hun antwoord uit te rekenen en op te schrijven.
- Tijdens de afname mogen de leerlingen geen hulpmiddelen gebruiken en mag u geen hulp bieden.
- Wanneer in de opgave een minteken (-) of plusteken (+) staat, gebruikt u de uitspraak die uw leerlingen gewend zijn. Bij een minteken kiest u tussen 'min' of 'eraf'. Bij een plusteken gebruikt u 'plus' of 'erbij'.
- Bij leerlingen met een beperkte aandachtsspanne neemt u de totale toets in drie gedeelten af. Start met het afnemen van taak 1 tot en met het aangegeven knipmoment. Het tweede deel loopt vanaf het knipmoment in taak 1 tot en met het knipmoment in taak 2. Op een derde moment neemt u taak 2 vanaf het knipmoment af.

Instructie voorafgaand aan M4 taak 2

Laat de leerlingen het boekje opendoen op de bladzijde waar taak 2 begint en zeg: *We gaan nu weer een aantal opgaven maken, net zoals gisteren/de vorige keer. Ik lees de opgaven twee keer voor. Bij deze opgaven moet je steeds je antwoord in een hokje schrijven, net zoals de vorige keer.*

Voorleesteksten M4 taak 2

- 1 Meneer Vink heeft 37 vogels.
Er zijn 20 vrouwtjes. De andere vogels zijn mannetjes.
Hoeveel mannetjes heeft hij?
- 2 Job meet de poster aan de muur. Hij gebruikt de liniaal.
Hoeveel cm is de poster breed?
- 3 Hoeveel punten heeft Bas nu in totaal?
- 4 Een wafel kost 20 cent. Een zuurstok kost 10 cent.
Lisa koopt 2 wafels en 2 zuurstokken.
Hoeveel cent moet Lisa betalen?
- 5 Rolf koopt een voetbal voor 13 euro en een computerspel voor 17 euro.
Hij betaalt met 50 euro.
Hoeveel euro krijgt hij terug?
- 6 Welk getal hoort bij de pijl?
- 7 $56 = 26 + \dots$
Spreek uit: "56 is 26 erbij puntje puntje puntje" of "56 is 26 plus puntje puntje puntje."

- 8 Micha koopt 5 van deze zakjes.
In elk zakje zitten 12 plaatjes.
Hoeveel plaatjes zijn dat samen?
- 9 Sanne moet 18 euro betalen. Ze heeft al twee briefjes van 5 euro gegeven.
De rest geeft ze in munten van twee euro.
Hoeveel munten zijn dat?

Knip

Neemt u de toets in drie gedeeltes af? Dan is dit het einde van deel 2. U start de afname van deel 3 bij opgave 10.

- 10 $17 - 9 =$
- 11 Een tandem is een fiets voor 2 kinderen.
Zestien kinderen gaan fietsen op tandems.
Hoeveel tandems zijn nodig?
- 12 Bij de supermarkt zijn twee pleinen waar je mag parkeren.
Op het ene plein is plaats voor 23 auto's. Op het andere plein is plaats voor 36 auto's.
Hoeveel auto's kunnen er samen staan?
- 13 Hans heeft eieren gezocht. Het zijn er 54. Hans stopt de eieren in doosjes van 10.
Hoeveel doosjes van 10 kan hij vol maken?
- 14 $25 - 6 - 4 =$
- 15 Jeroen maakt dit vierkant af met lucifers.
Hoeveel lucifers heeft hij nog nodig?
- 16 Joke maakt een kalender.
Voor elke maand van het jaar maakt ze een tekening.
Hoeveel tekeningen maakt ze?
- 17 $12 + 12 + 12 =$
- 18 Maria doet 20 kauwgomballen in zakjes. In elk zakje doet ze 4 kauwgomballen.
Hoeveel zakjes heeft ze nodig?
- 19 Groep 3 en 4 gaan op schoolreisje. In elke bus zitten 46 kinderen.
Hoeveel kinderen zijn dat bij elkaar?
- 20 Bij de brievenbussen is één huisnummer op de grond gevallen.
Welk nummer is dat?
- 21 $72 - 4 - 12 =$
- 22 Martine koopt een cd van 15 euro en een cd van 25 euro.
Hoeveel euro moet zij betalen?
- 23 Hoeveel dozen staan hier?

- 24 Tess heeft 36 euro gespaard. Op haar verjaardag krijgt ze nog 3 briefjes van 10 euro.
Hoeveel euro heeft ze nu?
- 25 Vader en Ariël moeten 20 dozen wegbrengen. Elke keer draagt vader 4 dozen en Ariël 1 doos.
Hoeveel keer moeten ze samen dozen wegbrengen?
- 26 Laurens spaart Kwik & Suske stripalbums.
Er zijn 72 verschillende albums.
Laurens denkt: Ik heb er al 32.
Hoeveel albums heeft hij nog niet?
- 27 In de emmer zitten 40 vissen. Vader en moeder zeehond krijgen ieder 15 vissen.
Hoeveel vissen blijven voor de kleine zeehond over?
- 28 $43 + 34 =$